

Pytania dla szkół ponadgimnazjalnych

1. Mikroskopy pojawiły się już w XVI wieku. Za twórców mikroskopu uważa się:
  - a) Zachariasza i Hansa Janssenów
  - b) Isaaka Newtona i Gottfrieda Leibniza
  - c) Iana i Aleksandra Flemingów
  - d) Grzegorza i Tomasza Mendlów
2. XVII wieczną Europę ogarnęła „gorączka” dotycząca handlu cebulkami odmian pewnych kwiatów:
  - a) tulipanów
  - b) lili
  - c) tuberoz
  - d) chryzantem
3. Na liście światowego dziedzictwa UNESCO znalazła się:
  - a) Tatry
  - b) Wisła
  - c) Puszcza Białowieska
  - d) Wyspa Wolin
4. Owoc cytryny jest:
  - a) niełupką
  - b) jagodą
  - c) pestkowcem
  - d) rozłupnią
5. 15 czerwca 2007 roku po raz pierwszy obchodzono w Europie:
  - a) Dzień Opieki Nad Zwierzętami
  - b) Dzień Świstaka
  - c) Europejski Dzień Wiatru
  - d) Europejski Dzień Bez Samochodu
6. β - karoten występuje w dużej ilości w:
  - a) marchwi
  - b) ziemniakach
  - c) pszenicy
  - d) fasoli
7. *Naturalis historia* (Historia Naturalna) to księga z czasów Imperium Rzymskiego (I w.n.e.) dotycząca fizjologii, botaniki, mineralogii, geografii. Jej autorem jest:
  - a) Demostenes
  - b) Sofokles
  - c) Platon
  - d) Pliniusz Starszy
8. Krzewiasta roślina ozdobna rosnąca dziko w klimacie śródziemnomorskim i podzwrotnikowym, której sok oraz dym powstały w czasie palenia jest trujący to:
  - a) oleander
  - b) oliwka
  - c) estragon
  - d) awokado

9. Nowoczesny system klasyfikacji roślin okrytonasiennych został skonstruowany przez:
- Jamesa L. Reveala
  - Henry'ego Drapera
  - Karola Darwina
  - Edwina Powella Hubble'a
10. 22 pary chromosomów posiada genom:
- bakterii
  - człowieka
  - meduzy
  - muszki owocowej
11. Juglon to związek o właściwościach antynowotworowych, stosowany jako składnik kremów samoopalających. Wydzielany przez pewną roślinę powoduje obumieranie sąsiadujących z nią roślin. Tą rośliną jest:
- dzika róża
  - orzech czarny
  - babka zwyczajna
  - glistnik jaskółcze ziele
12. Konwencja Ramsarska dotycząca ochrony obszarów wodno-błotnych została podpisana w latach:
- 60-tych
  - 90-tych
  - 80-tych
  - 70-tych
13. Suo to nowy termin (słowo pochodzi z języka fińskiego) oznaczający:
- torfowiska lub obszary gleb mineralnych, na których aktualnie występuje roślinność torfotwórcza
  - nowy gatunek śledzia
  - rodzaj pływów morskich
  - gatunek zagrożony wyginięciem i wciągnięty na światową listę gatunków chronionych
14. W Polsce największe zasoby wiatru znajdują się w/na:
- Warmii i Mazurach
  - Mazowszu
  - Tatrach, Karkonoszach i na wybrzeżu Bałtyku
  - Dolnym Śląsku
15. Pierwsza spalarnia odpadów powstała w 1873 w:
- Rosji
  - Anglii
  - Finlandii
  - USA
16. Minimalna powierzchnia parku narodowego w Polsce to:
- 5 000 h
  - 10 000 h
  - 1000 h
  - 500 h

17. Borelioza zwana inaczej chorobą z Lyme wywoływana jest przez bakterie przenoszone przez:
- komary
  - kleszcze
  - pijawki
  - mrówki
18. Bóbr to „herbowe” zwierze którego Parku Narodowego?
- Poleskiego
  - Tatrzańskiego
  - Wigierskiego
  - Biebrzańskiego
19. Największe rozmiary wśród drzew iglastych osiągają przedstawiciele:
- cisu
  - limby
  - mamutowca olbrzymiego
  - sosny olbrzymiej
20. Do małp człekokształtnych **nie należy**:
- gibon
  - orangutan
  - szympan
  - makak
21. Które z wymienionych zwierząt są endotermami:
- kruk, rekin, krowa
  - koń, gęś, orka
  - żaba, delfin, pies
  - koń, pyton, zając
22. Symbolem sukcesu w ratowaniu ginących gatunków jest:
- żubr
  - tur
  - tarpan
  - ptak dodo
23. Martwe drewno w lesie jest m.in.:
- przeszkodą dla powstawania nowych drzew
  - źródłem pokarmu dla płazów i gadów
  - szkodliwe dla roślin je otaczających
  - źródłem powoli uwalnianych do gleby związków azotowych
24. Najmniejszą polską sową jest:
- płomykówka
  - sóweczka
  - pójdźka
  - puszczyk
25. Osobliwością przyrodniczą regionu Kotliny Oświęcimskiej jest:
- traszka karpacka
  - kaczka krzyżówka
  - kosodrzewina
  - grzybieńczyk wodny

26. Na torfowisku wysokim można spotkać wszystkie wymienione rośliny z wyjątkiem:

- a) pokrzywy
- b) rosiczki
- c) żurawiny
- d) sosny

27. Zużyte baterie elektryczne zaliczane są do odpadów:

- a) niebezpiecznych
- b) biodegradowalnych
- c) komunalnych
- d) organicznych

28. Torbacze występują współcześnie:

- a) wyłącznie w Afryce
- b) w Australii i obu Amerykach
- c) wyłącznie w Nowej Zelandii i Australii
- d) wyłącznie w Australii

29. Zwierzęciem reliktowym **nie jest**:

- a) latimeria
- b) delfin
- c) dziobak
- d) łodzik

30. Międzynarodowa Unia Ochrony Przyrody (IUCN) zamieściła to jezioro na liście najcenniejszych zbiorników wodnych Świata (Project "Aqua"). To jezioro nazywa się:

- a) Wigry
- b) Hańcza
- c) Mamry
- d) Białe